

WESTELIJK TUINBOUWGEBIED HAARLEM GROEN

Oproep aan de Provincie Noord-Holland om de laatste Ruisdael te redden

In juli 2007 werd na jaren van overleg door de gemeente Haarlem het bestemmingsplan 'Binnenduinrand' goedgekeurd. In dit bestemmingsplan staat o.a. dat in het deelgebied Zuid (ca. 20 ha) natuur ontwikkeld zal worden. De natuurbestemming is opgenomen nadat de Dienst Landelijk Gebied (DLG) had aangegeven dat hiervoor geld beschikbaar zou zijn. DLG was zelfs al met de eigenaren/pachters in onderhandeling over de aan te kopen grond.

Tot ieders verbijstering werd kort daarvoor door de heer Moens, gedeputeerde van Noord-Holland, aan de gemeente Haarlem kenbaar gemaakt dat het nodig is de begrenzing van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) aan te passen en daarnaast dat niet in het héle deelgebied Zuid natuur ontwikkeld zal worden maar in slechts 7 ha daarvan. Zijn argumenten hiervoor waren dat het gebied te versnipperd is voor een goed natuurbeheer en dat dus beheersproblemen zullen optreden. Daarnaast is de aan te kopen grond te duur. Deze argumenten snijden geen hout. De eerste twee argumenten zijn onjuist, want het tot natuur in te richten gebied bestaat uit een reeks aaneengesloten percelen en sluit ook naadloos aan op de landgoederen Elswout (nationaal monument) en Duinvliet, die weer onderdeel zijn van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het beheer van deze landgoederen is in handen van Staatsbosbeheer en die hebben al aangegeven dat ze de aan te kopen gronden graag willen beheren. Mooier kan dus niet Dat de prijs voor een deel van de grond hoog is, was al lang, ook ten tijde van het opstellen van de plannen, bekend.

In het Collegeprogramma 2007-2010 'Krachtig, in Balans' van de provincie staat in de preambule 'We koesteren de waardevolle natuur in onze provincie' en 'De natuur zal in sommige gevallen zelfs nog een extra bescherming krijgen'. Ook staat er aangegeven dat het college voor het beheer van natuur- en recreatiegebieden meer Financiële middelen ter beschikking wil stellen, naast de vigerende provinciale bijdragen in de aanleg. Ook het kabinet geeft in haar beleidsprogramma 2007-2011 'Samen Werken, Samen Leven' aan dat er 'meer en beter toegankelijke groene gebieden rondom steden' moeten komen. En om te voorkomen dat de Nederlandse natuur eenvormiger wordt, wil het kabinet extra investeren in natuur zodat de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in 2018 kwantitatief is gerealiseerd.

Slechts 7 ha ontwikkelen tot natuur betekent:

Hoe het nu is (tekening Jook Bol 2008)

- Juist versnippering van het gebied.
- Beperkte mogelijkheden voor ontwikkeling van natuur in de 7 ha want ten noorden en ten zuiden daarvan liggen bollenvelden.
- Verloedering van de overige 13 ha (stadsrand-verschijnselen/rafelrand)
- Dreiging van bebouwing.

Het hele gebied (20 ha) ontwikkelen tot natuur betekent:

- Toename van de al aanwezige natuurwaarden. Gelet op de waterkwaliteit (kalkrijk kwelwater uit de duinen), ontstaan mogelijkheden voor de ontwikkeling van een zeer waardevol en uniek stukje (natte) natuur dat alleen in de Binnenduinrand zijn plaats kan vinden. Niet voor niets maakt dit gebied deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.
- Het gebied kan dienen voor berging van het schone water uit de duinen en een oplossing bieden voor de wateroverlast van de stad.
- Het gebied vervult een bufferfunctie. Het Westelijk Tuinbouwgebied vormt bij uitstek een ecologische buffer tussen stad en natuur.

Hoe het zou kunnen zijn na een goed besluit van de Provincie (tekening Jook Bol 2008)

Bufferzones spelen een belangrijke rol in de planning van het Natuurbeleidsplan en de ecologische hoofdstructuur; ze vormen zelfs een onmisbaar aspect daarin. Eventuele stedelijke en industriële bebouwing hebben een aanmerkelijke negatieve invloed op aangrenzende natuurgebieden. Aspecten daarvan zijn: lawaai, kunstlichtvervuiling, vervuiling van lucht, water en grond, en een ander temperatuurregime en neerslaghoeveelheid.

- Meer recreatiemogelijkheden. Haarlem is de meest versteende stad in Nederland. Bewoners van de aanpalende Leidsebuurt hebben alleen het Westelijk Tuinbouwgebied in hun directe omgeving als mogelijkheid voor een “recreatief ommetje”. Maar ook alle Haarlemmers kunnen er genieten van ruimte en rust. Daar wordt ook nu al veel gebruik van gemaakt.

Wij verzoeken u **dringend** het bestemmingsplan ‘Binnenduinrand’ van de gemeente Haarlem onverkort goed te keuren en de jarenlange inspanning van de gemeente en vooral ook de actieve betrokkenen niet te **frustreren** door plannen opeens te wijzigen.

De overheid heeft het over betrokkenheid van de burger bij het bestuur van het land. Indien uw voorstellen tot aanpassing geëffectueerd worden, gaat daarvan het signaal uit dat de jarenlange betrokkenheid van de burgers geen zin heeft gehad (zie ook de bijlage).

Gezien het gehele traject dat inmiddels is doorlopen om te komen tot de vaststelling van het bestemmingsplan ‘Binnenduinrand’ en de hele gang van zaken overziend, zou de Provincie Noord-Holland zijn verantwoordelijkheid moeten nemen en goedkeuring moeten verlenen aan het gehele bestemmingsplan ‘Binnenduinrand’!

Jacob van Ruisdael Gezicht op Haarlem (±1670)

Dit Ruisdael beeld als geheel is niet meer mogelijk, het laatste stukje verbeteren wel en dat ligt nu in uw handen.

Stichting Westelijk Tuinbouwgebied Haarlem

Email: info@werkgroepwestelijktuinbouwgebied.nl

Voor info: www.werkgroepwestelijktuinbouwgebied.nl

Red de laatste Ruisdael

VOLKSKRANT

5 JULI 2007 (PAGINA 13)

Martin Sommer

Bestuurders bezweren om het hardst dat ze zich inzetten voor het historische Hollandse landschap. Behalve als het even niet uitkomt. Slot van de rubriek Gemengde Berichten. door Martin Sommer

Jacob

van **Ruisdael**, 'Gezicht op Haarlem', ca. 1670.

Nu kun je Haarlem nog zien zoals in de 17de eeuw. Zoals Jacob van **Ruisdael** het zag, vanaf de bleek in Overveen. Er zijn nog een paar plekken waar je vanaf de duinrand die historische sensatie hebt – zo liepen ze ooit naar de Oude Bavo waarvan je de klokken hoort in de verte.

Dat uitzicht is binnenkort verleden tijd. Gisteren liet gedeputeerde Albert Moens van de provincie Noord-Holland weten dat er gebouwd mag worden. Het gaat maar om twintig hectare, een minigebiedje. De afspraak was dat de provincie de tuinders die er nu nog bollen kweken, zou uitkopen. Tien jaar is er aan het bestemmingsplan gewerkt, het zou natuur worden, de nota's tuimelden over elkaar. Het college van gedeputeerden trad onlangs aan met de belofte zich in te zetten voor het karakteristieke Noord-Hollandse landschap.

Toen kwam gedeputeerde Moens, die trouwens van GroenLinks is – en we hebben in de persoon van Harry Borghouts ook al een GroenLinkse commissaris van de koningin. Einde **Ruisdael**, de provincie wil er haar goeie geld niet meer in steken, aangezien die postzegel grond misschien wel 2,5 miljoen gaat kosten. Dat is een argument van niks, sinds we weten dat de provincies dankzij hun aandelen in de energiebedrijven steenrijk zijn. Moens wil een grondeigenaar die 'een woninkje' op zijn bouwland wil zetten, niet tegenhouden. Schattig. Maar hij weet dondersgoed dat de druk op dit stuk grond zo groot is dat projectontwikkelaars er al jaren watertandend omheen draaien.

Ach, een doorkijkje op Haarlem minder, is dat zo erg dan? Op de eeuwigheid niet. Maar wat ons te wachten staat, werd onlangs beschreven door landschapsarchitect Adriaan Geuze. Wie, zoals hij, in Rotterdam woont, moet een half uur in de auto om een grasspriet te zien. Het open Hollandse landschap is in Zuid-Holland verruild voor geluidsschermen, vinexwijken, woonboulevards en bedrijventerreinen, naar keuze doorsneden door de hsl of de Betuwelijn. Noord-Holland gaat dezelfde kant op. Elke dag wordt er open land ter grootte van een stuk of wat voetbalvelden geofferd aan de vooruitgang. Als dat allemaal democratisch en open en bloot was besloten, zou ik me er morrend bij neerleggen.

Wat zo te denken geeft, en daarom is de toestand in Haarlem exemplarisch, is dat het barst van de voortreffelijke voornemens en prachtige afspraken, terwijl de praktijk anders is. Je hebt de gemeente, de provincie, het Noordvleugeloverleg, een werkgroep Metropolitaan landschap, een onafhankelijke provinciale functionaris voor de ruimtelijke kwaliteit, een horde natuurfederaties, het ministerie uiteraard en dan vergeet ik vast nog een en ander.

Honderden bestuurders, en allemaal hebben ze nota's afgescheiden over het 'traditionele landschap dat een onmiskenbare bijdrage levert aan het internationaal concurrerend vermogen van de regio' (Metropolitane werkgroep), dat er 'alleen binnen de bestaande contouren gebouwd mag worden' (Noordvleugeloverleg), of dat 'cultuurhistorische landschapselementen moeten worden hersteld' (regeerakkoord). En aan het eind van de dag zijn we weer twintig hectare cultuurlandschap kwijt.

Als de zaken zo gaan, moeten politici niet raar opkijken wanneer hun onderdanen zich alleen nog cynisch uitlaten over het openbaar bestuur. Ik heb geprobeerd me in te leven in gedeputeerde Moens. Waarom is het zo onoverkomelijk die twintig hectare te beschermen? Klaartje Peters

schrijft in Het opgeblazen bestuur over de ambities van het provinciehuis. Provinciale bestuurders willen ergens een stempel op zetten. Dus minimaal een weg, een vrije busbaan, of een tunnel onder de stad. Twintig hectare gras is te mager voor de man wiens partij het hele klimaat wil redden.

Ruim drie jaar heb ik de Gemengde Berichten geschreven, niet boven op het nieuws, maar half eronder. Dit Haarlemse verhaaltje is een mooi voorbeeld van wat ik tegenkwam. Of het in de prachtwijken, in de jeugdzorg of in het onderwijs was – de rapportenstapel was torenhoog, de vergezichten stevig in de partijprogramma's verankerd. Maar dan kwamen de slonzige praktijk, het kortetermijndenken, de voldongenfeitenpolitiek, de onbeteugelde aanpakkerigheid, en uiteindelijk de virtuoze redeneringen als de beleidsdoelen niet werden gehaald. En niemand die er iets aan kon doen. Ik heb met chagrijnig plezier voor u bericht uit de bestuurlijke frontlinie. Dat bestuur blijft zich in Noord-Holland inzetten voor duurzaam, ecologisch-historisch landschap. Alleen nu even niet.

Martin Sommer is per 1 augustus chef van de parlementaire redactie.